

ВСТУП. Трагічна доля успішного академічного релігієзнавства України

Загальні збори трудового колективу Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди, що відбулися 9 лютого 2016 року, обговоривши Постанову Президії НАН України №11 від 20 січня 2016 року і прийнявши до уваги її обґрунтування, схвалюють:

1. відзначити те, що в останнє п'ятнадцятиліття із-за постійного скорочення обсягів фінансування Відділення вже фактично пройшло ту оптимізацію своєї структури і ущільнення штату, на чому наполягає Постанова. Замість наявних раніше трьох відділів – філософії релігії, історії релігії, соціології релігії й науково-дослідницької групи з ісламознавства залишилися урізані в штаті лише два відділи – філософії релігії та історії релігії і практичного релігієзнавства з одночасним скороченням працюючих із 35 до 15, зокрема, окрім штатних скорочень, ще й двох державних пенсіонерів, за їх згодою виведенням тимчасово за штат декретниць та взяттям на себе керівником Відділення безоплатно обов'язків зав. віділом релігії. Відтак вважаємо неможливим подальше скорочення як штатів, так і відділів;

2. наше рішення мотивується тим, що подальші якісь скорочення взагалі призведуть до ліквідації академічного релігієзнавства як однієї із виплеканої в Національній Академії наук в пострадянський час нової для України галузі гуманітарної науки, наявного нині поєднання у Відділенні фундаментальності досліджень (відділ філософії релігії) і практично-прикладного значення її (відділ історії релігії і практичного релігієзнавства); до ліквідації наявної нині постійно діючої конфесійної зорієнтованості дослідницької діяльності науковців;

3. нашої діяльності потребує держава і релігійні інституції: ми працюємо в науково-експертних радах при міністерстві освіти і науки, міністерстві юстиції, міністерстві закордонних справ, в науковій раді департаменту у справах релігії і національностей при Міністерстві культури, із Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій, в Українському Біблійному товаристві та ін., готуємо для них необхідні науково-аналітичні матеріали і науково-експертні записки (за останні 10 років підготовлено -135), проводимо експертизу для Мінюсту проєктів законів щодо релігійної сфери. Ми маємо постійні зацікавлені відносини із Церквою Київського Патріархату і Православною Автокефальною, із греко- і римо-католицькими Церквами, основними протестантськими й мусульманськими спільнотами, новими релігійними течіями. Наявна в країні загалом толерантність у міжконфесійних відносинах є наслідком нашої роботи протягом минулих років із конфесіями разом із держдепрелігій. Працюємо нині над вирішенням питання організації при Українській Асоціації релігієзнавців Міжконфесійної Ради релігійних меншин, проведенням наради зав. кафедрами релігієзнавства вузів, семінару журналістів, які спеціалізуються на релігійній тематиці та ін.;

4. ми не є коноючою і непрацюючою академічною інституцією, яку можна скоротити із-за її бездіяльності чи непродуктивності у праці когось із наших співробітників: за останні десять років (2006-2015 роки) нашою невеличкою науковою інституцією видруковано 61 монографію, 72 наукових збірників, 23 підручників і навчальних посібників, 18 чисел щорічника «Релігійна свобода» і 76 чисел кварталника «Українське релігієзнавство» загальним обсягом 4730 д.а.; організовано і проведено 137 наукових конференцій, підготовлено за замовленням владних органів і за завданням Президії НАНУ 135 науково-аналітичних матеріалів і науково-експертних записок, здійснено 143 наукові відрядження в 29 країн світу; відтак наше рішення співпадає із положенням Постанови про необхідність збереження провідних наукових шкіл;

5. мотивація наша ще й та, що із скороченням Відділення прийдеться припинити роботу діючу при нас докторську Спеціалізовану вчену раду з релігієзнавства із-за відсутності в ній 2/3 докторів з установи, при якій вона створена, а відтак припиниться в

Україні випуск кадрів найвищої наукової кваліфікації із релігієзнавства (до цього у нас захистилося 39 докторських і до сотні кандидатських);

6. наше рішення мотивується ще й моральними мотивами: ми – люди, а відтак не можемо плодити безробітних науковців і безхатченків (троє з наших, закінчивши аспірантуру, залишилися жити в академічних гуртожитках);

7. наше рішення мотивується ще й патріотичними мотивами: ми були активними учасниками Європейського Майдану, не боячись за своє життя, попадали під кулі снайперів, вибухові і газові пакети, виносили із місць зіткнення поранених і вбитих, матеріально підтримували майданівців, брали їх у свої помешкання, то ж чому влада тепер нам платить за це безробіттям чи безхатченством, а не тих в Академії, які виявляли свої симпатії до януковичької влади, залишилися якщо не ворогами, то байдужими до майданівських і післямайданівських подій;

8. розуміючи всю складність нашого нинішнього суспільного життя, погоджуємося перейти на 0,5 посадового окладу, ліквідувавши сумісництво (одну посаду – $\frac{1}{4}$ ст. наук. співробітника, $\frac{1}{4}$ - мол. наук. співробітника і $\frac{1}{2}$ - бухгалтера), залишивши лише оплату комунальних послуг, бо ж видрук нашої наукової праці, наукові відрядження, організація і робота конференцій, проведення інших наукових заходів у нас і до цього відбувався за десь знайдені нами кошти; залишені при цьому кошти ми розподілимо міжмалооплачуваними і потребуєчими лікування, використаємо на оплату видруку наших праць; з метою вкладення у виділені Відділенню кошти можна скористатися й іншими шляхами, зокрема пониженням всіх працюючих за їх письмової згоди в своїх посадах, а чи ж шляхом переходу на меншодобовий робочий тиждень чи кількадечну безоплатну відпустку;

9. Відділення з метою заробляння коштів вирішує створити при собі Центр практичного релігієзнавства з відділами: 1. підготовки кадрів вищої наукової кваліфікації; 2. наукових експертиз і консультацій; 3 написання й видання релігієзнавчої продукції.

Керівник Відділення – професор А.КОЛОДНИЙ